

IGRA
EURO RUN

www.novi-eurski-bankovci.eu

NAŠ
DENAR

ANA IN ALEKS PROTI PONAREJEVALCEM DENARJA

Ana in Aleks sta sošolca in najboljša prijatelja. Vedno se jima kaj dogaja in ena pustolovščina je bolj napeta od druge. Tudi danes ni nič drugače.

Ana: »Hej Aleks, glej tam! Očitno ima Filip neke težave!«

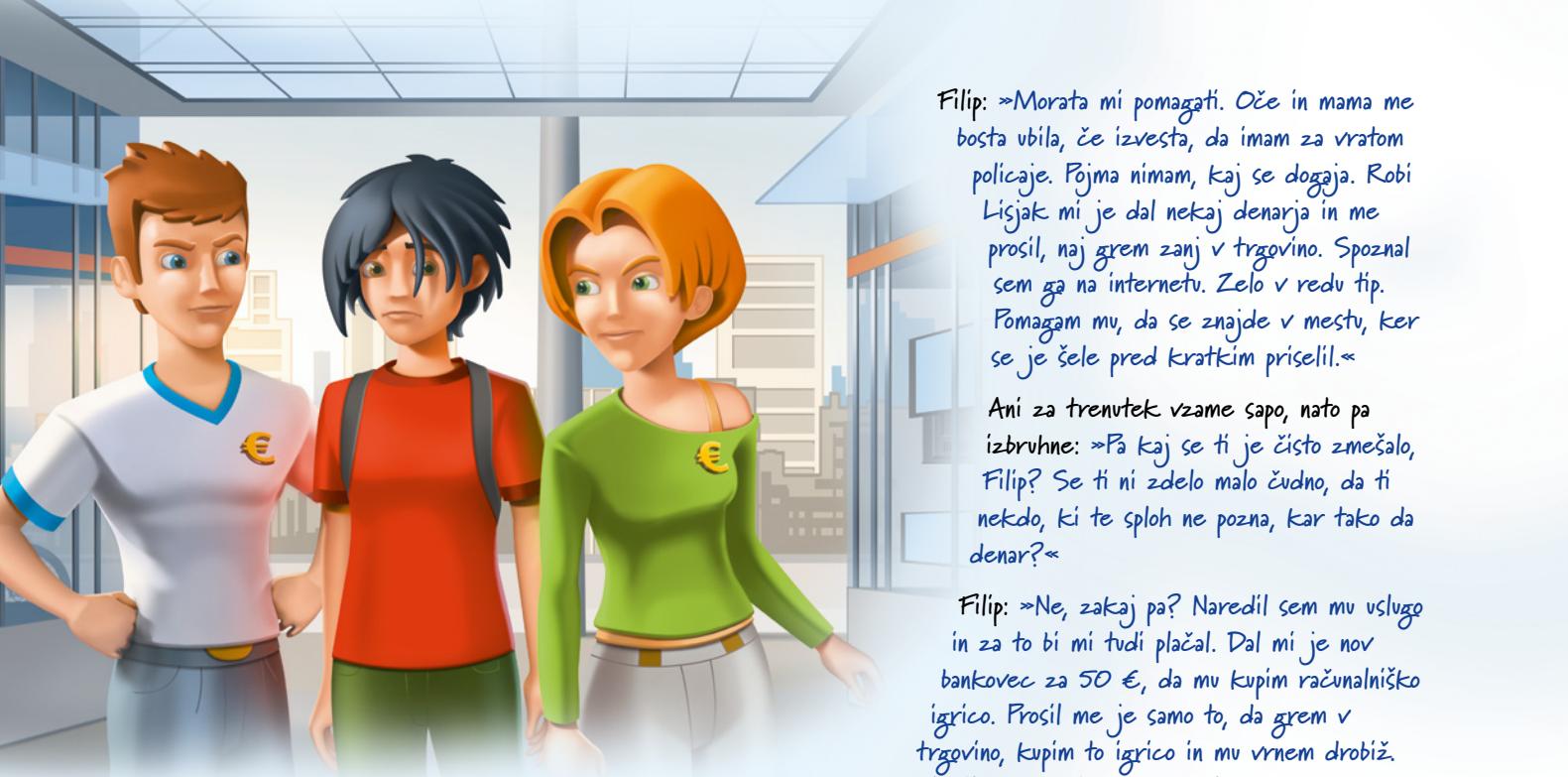
Aleks: »Ja, pa res. In to celo s policijo.«

Filip očitno ne razume, kaj se dogaja. »Saj sem vam vse povedal po resnici,« prepričuje policiste. »Nekdo mi je dal ta denar. Nisem mislil, da bo kaj narobe.«

Ana: >Greva pogledat, kaj se dogaja. Prodajalec iz trgovine z elektroniko je ves penast. Stavim, da je on poklical policijo. Misliš, da so Filipa dobili, ko je kradel?«

Aleks: »Ah ne, to ni njegov stil. Prej se mi zdí, da je nekaj narobe z bankovcem, s katerim je plačal. Poglej, policist ga gleda proti svetlobi. Upam, da Filip ni česa kupil s ponarejenim denarjem. Greva ga vprašat.«

Filip: »Morata mi pomagati. Oče in mama me bosta ubila, če izvesta, da imam za vratom policaje. Pojma nimam, kaj se dogaja. Robi Lijjak mi je dal nekaj denarja in me prosil, naj zrem zarj v trgovino. Spoznal sem ga na internetu. Zelo v redu tip. Pomagam mu, da se znajde v mestu, ker se je šele pred kratkim priselil.«

Ani za trenutek vzame sapo, nato pa izbruhne: »Pa kaj se ti je čisto zmešalo, Filip? Se ti ni zdelo malo čudno, da ti nekdo, ki te sploh ne pozna, kar tako da denar?«

Filip: »Ne, zakaj pa? Naredil sem mu uslugo in za to bi mi tudi plačal. Dal mi je nov bankovec za 50 €, da mu kupim računalniško igrico. Prosil me je samo to, da zrem v trgovino, kupim to igrico in mu vrnem drobiž. Obljubil je, da mi bo za to dal pet evrov.«

Ana in Aleks mu razložita, da ga je nekdo izkoristil in da je bankovec najbrž ponarejen. Načrt je bil kar zvit: v zameno za ponarejen bankovec bi Robi dobil prave bankovce in kovance, za povrh pa še igrico! Ana in Aleks razumeta, da se je Filip resno opkel, in skleneta, da mu bosta pomagala.

S pomočjo policije Robiju Lisjaku nastavita past, saj se bojita, da bi lahko še več mladih ljudi prepričal, naj namesto njega uporabijo ponarejene bankovce. Policija poleg tega sumi, da velika kriminalna organizacija uporablja nič hudega sluteče najstnike za spravljanje ponarejenih bankovcev v obtok.

Skupaj s policijo Ani in Alekstu uspe, da Robija Lisjaka najdeta v spletni klepetalnici. Takoju ju povabi, da bi se srečali v živo.

Ko se dobijo, ju prosi, naj mu kupita video igrico, in jima da nekaj denarja. Namesto tega Ana iz denarnice vzame pristen bankovec in ga primerja s tistim, ki ga je pravkar dobila.

»Hej, ta bankovec je pa ponarejen!« vzklíkne. Robi Lisjak spozna, da so ga razkrinkali, in zbeži stran.

Na srečo so policisti pripravljeni in se poženejo za njim. Ko ga ujamajo, se malo zravljajo, na koncu pa ga vseeno obvladajo. Ana in Aleks si globoko oddahneta, ko Robija vklenejo in stlačijo v policijski kombi.

Po tej pustolovščini dobita Ana in Aleks nagrado Evropske centralne banke, ker sta pomagala ujeti ponarejevalca Robija Lisjaka.

Ana: »Res hvala, toda v resnici je ponarejevalce ujela policija. Midva sva jih samo usmerila na pravo sled.«

Aleks: »Predvsem pa sva hotela pomagati Filipu, ki se je ujel v Lisjakovo zanko. Ta je na srečo zdaj že v zaporu.«

Po slovesni podelitvi si Ana in Aleks skupaj s Filipom ogledata še razstavo o evru, ki jo organizira Evropska centralna banka.

Filip: »Še enkrat hvala. Prava prijatelja sta! Sem slišal, da je Robi Lisjak vse priznal in da so ilegalno tiskarno, v kateri so proizvajali ponarejene bankovce, že zaprli.«

Ana: »Jupi, super novica! Jo moram takoj objaviti na naši šolski strani na Facebooku.«

Aleks: »Samo veš, Filip, lahko bi bil bolj previden. Včasih na internetu srečaš tudi koga, ki mu ne moreš zaupati. Vsakomur je jasno, da ne smeš jemati denarja od ljudi, ki jih ne poznaš!«

Ana: »Ah daj, nehaj, Aleks, vsakdo se lahko kdaj zmoti.«

Filip: »Ja, prav zares. Dobil sem dobro lekcijo, da je prepovedano uporabljati ponarejene bankovce in da je lahko tudi nevarno!«

Potem ko pregledajo celo razstavo, Ana pravi: »Poglejta! Čisto lahko je ugotoviti, ali je evrski bankovec pristen ali ne. Preveriti moraš samo tri stvari. Najprej bankovec otipaš. Papir mora biti čvrst in šelesteč in na nekaterih mestih se zdi bolj hrapav. Nato pogledaš vodni znak proti svetlobi. Na koncu bankovec še nagneš, da vidiš svetlobni učinek na hologramu in smaragdno zeleni številki.«

Aleks: »Nehaj, Ana. Kaj nama razlagaš, kot da sva eksperta za bankovce. Povej mi raje nekaj drugega. Kako si vedela, da je Lisjakov bankovec ponarejen, čeprav si ga samo pogledala proti svetlobi?«

Ana: »Preverila sem vodni znak. Poglej bolj natančno. Če nove euriske bankovce pogledaš proti svetlobi, lahko vidiš princeso Evropo.«

Filip: »Koga?«

Ana: »Evropa je princesa iz grške mitologije. Naša celina Europa je po njej dobila ime. Na vseh novih evrskih bankovcih je njena podoba v vodnem znaku in na hologramu. Na novih bankovcih za 20 in 50 evrov se pojavi v portretnem okencu, ki je kar zabaven nov zaščitni element na hologramu.«

Aleks in Filip: »Hologram? Portretno okence? Zdaj si naju pa res zmedla!«

Ana: »Sta opazila svetleč srebrn trak na bankovcu? To je hologram. Poglejta, kaj se zgodi, če bankovec nazibam naprej in nazaj. Ne, ne tako. Ne mahaj z njim kot z zaščito! Samo počasi ga malo nagni. Vidiš, kako se podobe na hologramu spreminjajo? In zdaj poglej ta del na vrhu holograma.«

Opis papirja

Papir bankovca je na opis čvrst in češteč in na nekaterih delih bolj hrapav.

Vodni znak

Bankovec poglej proti svetlobi: vidna postane princesa Evropa.

Smaragdno zelena številka

Bankovec nagibaj in opazuj svetlobni val, ki potuje gor in dol po številki.

Hologram

Nagibaj bankovec naprej in nazaj in opazuj, kako se spremenjajo podobe na srebrnem traku.

Portretno okno

Bankovec poglej proti svetlobi in preveri, ali okence na vrhu holograma postane prozorno.

Aleks: »Vav. Če ga pogledaš proti svetlobi, postane prozoren. Videti je kot okno, v katerem čopi Evropa.«

Filip: »Kaj je pa ta svetleča številka v spodnjem levem kotu? Ko si nagibala bankovec, je spremajala barvo.«

Ana: »To je smaragdno zelena številka. Še ena značilnost, zaradi katere so bankovci evra bolj varni in jih je lahko preveriti.«

Filip: »Nisem nikoli opazil! Po vsem, kar se mi je danes zgodilo, bom veliko bolj natančno pogledal vsak bankovec! V bistvu sploh ni težko.«

EUROOBMOČJE
+ EVROPSKA UNIJA

www.novi-euriski-bankovci.eu

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
EUROSISTEM